

TörténetTér Egyesület
Komplex Meseterápiás képzés

MESETÁR I.

Tartalom

A tizenkét varjú.....	3
A só	7
A fekete kisasszony.....	10
A kőtörő.....	15
A bölcs bagoly.....	18
A pók, a dinnye meg a szél.....	20

A tizenkét varjú

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl volt, túlannon túl, innenen innen, volt egy szegény özvegyasszony, s annak tizenkét fia s egy leánykája. Évelődött is szegény feje eleget, hogy mivel tudja eltartani ezt a tenger sok gyermeket, mert száraz kenyér is mikor volt, s mikor nem az asztalfiában.

Jön haza egyszer a tizenkét fiú, körülfogták az anyjukat, hogy lépni sem tudott a szobában, s ahányan voltak, egyszerre mind kenyeret kértek, s csak az volt a híja, hogy kihúzzák a házból.

Hát azt ugyan senki ne csudálja, hogy a szegény asszony elvesztette a béketűrését, aztán adott volna ám, ha lett volna, de nem volt: nagy elkeseredésében azt találta mondani:

- Ó, Uram, bocsásd meg a bűnömet, bárcsak valami állattá változtatnád ezeket a fiúkat, nem bánom én, ha varjúvá is!

Na, halljatok csudát, mi történt! Az történt, hogy abban a szempillantásban a tizenkét fiú varjúvá változott, s merthogy éppen nyitva volt az ablak: huss! kirepültek, s mire csak egy jajsztót is mondhatott volna az anyjuk, úgy eltűntek, mintha a föld nyelte volna el!

Haj, édes jó Istenem, nagy, erős búbánat nehezedett a szegény özvegyasszony szívére, éjjel-nappal folyt a könnye, mint a patak, s kesergett mindig, hogy az Isten úgy elvette volt az esztét, hogy olyan bolond beszédre nyíljék az ő szája.

Kicsi kisleány volt még a szegény özvegyasszony leánykája, de tudta, hogy mért sír, mért kesereg az édesanyja, s azt mondta egyszer:

- Lelkem, édesanyám, én többet nem nézhetem a sírását, elmegyek világgá, s addig vissza sem fordulok, míg a bátyáimat meg nem találom.

Hiába beszélt a szegény asszony, hogy ne menjen, ha már kifogyott a tizenkét fiából, legalább öbelőle ne fogyjon ki: a kislány elbúcsúzott az édesanyjától keserves könnyhullatások közt, s elment világgá.

Ment, mendegélt a kisleány hetedhét ország ellen, s egyszer egy nagy rengeteg erdőbe ért. A rengeteg erdőben talált egy kis házat, s bement oda nagy bátran. Egy öregasszony ült a kemence alatt, de olyan öreg, hogy az orra a térdét verte. Köszönti a kisleány illendőképpen:

- Adjon isten, jó estét, öreganyám!

Fogadja az öregasszony:

- Köszönd, hogy öreganyádnak szólítottál, mert különben bekaptalak volna! Hát hol jársz itt, hol a madár sem jár?

Mondja a kisleány:

- Ó, lelkem, öreganyám, én tizenkét bátyámat keresem, akik varjú képében elrepültek hazulról, s azóta hírüket sem hallottuk.

- No, bizony, én magam sem hallottam hírüket, te leányka, hanem ezen a rengeteg erdőn túl van egy kicsi kerek erdő, kerek erdőnek az aljában egy ilyenszerű házacska, amilyen az enyém, abban lakik az én néném, az talán útbaigazít.

Merthogy éppen este volt, az öregasszony jó vacsorát adott a kisleánynak, aztán vetett neki jó puha ágyat, s lefektette, reggel pedig, mikor fölkel a kisleány, adott neki egy pár aranykörtét.

Megköszönte szépen a kisleány az öregasszony nagy jóságát, elbúcsúzott illendően, s azzal elindult a kerek erdő felé, azon az úton, amelyikbe az öregasszony beléállította.

Estére kelve a kisleány a kerek erdő aljába ért, s kerek erdő aljában bement a kis házacskába. Hát ott csakugyan még öregebb asszony üldögélt a kemence alatt, s fonta a kendert nagy szorgosan.

Köszönti a kisleány:

- Adjon isten jó estét, öreganyám!

- Szerencséd, hogy öreganyádnak szólítottál, mert különben bekaptalak volna! Ugyan bizony hol jársz itt, hol a madár sem jár?

Mondja a kisleány, hogy mi járatban van.

- Jaj, édes leányom - mondja az öregasszony -, hírét sem hallottam annak a tizenkét varjúnak, hanem innét hét hegyen s hét völgyön túl, kerek erdő aljában lakik az én néném, az talán útbaigazít.

Ez az öregasszony is főzött neki jó vacsorát, vetett neki jó puha ágyat, s mikor reggel fölkel a kisleány, adott neki egy pár aranyalmát, hadd menjen aztán isten hírével. Szépen beléállította egy ösvénybe, s ugyan lelkére kötötte, hogy abból ki ne térjen.

Megköszönte a kisleány az öregasszony szíves jóindulatát, elindult az ösvényen, s meg sem állott, míg ahhoz a kis házacskához nem ért.

De vagy volt öreg, vagy nem a másik két asszony, a nénjük olyan öreg volt, hogy az orra a földet verte, s azon pergette az orsáját.

Köszönti a kisleány nagy bátran:

- Adjon isten jó estét, öreganyám!

- No, áldott szerencséd, hogy öreganyádnak szólítottál, mert különben bizony bekaptalak volna! De hol jársz itt, hol a madár sem jár?

Mondja a kisleány, hogy a bátyjait keresi, akik elrepültek tizenkét varjú képében.

- Hát bizony, ha azokat keresed, éppen jó helyen jársz - mondja az öregasszony -, mert én mindennap látom őket, itt repülnek el minden áldott nap az én házam felett, szörnyű káromással. Hanem így, ahogy vagy, el nem mehetsz hozzájuk, mert olyan magas sziklán laknak, hogy annak a teteje az eget veri. De ne búsulj, kisleányom, van nekem olyan csudaírem, hogy ha azzal megkenem két gyenge válladat, szárnyad nő, s bátyáidhoz repülhetsz.

Hej, Istenem, megvigasztalódott a kisleány erre a beszédre, mindjárt levetette az ingecskéjét, az öregasszony pedig jól megkenete a csudaírral mind a két vállát.

- No most, kisleányom, vacsorálj s feküdjél le, reggelre olyan szárnyad lesz, hogy az Óperenciás-tengeren is túlrepülhetsz.

Hát csakugyan reggel, mikor fölkelt a kisleány, olyan szép két szárnya volt két gyenge vállán, hogy csupa csuda.

Az öregasszony adott még neki két aranydiót, s aztán isten hírével útnak eresztette. Megmutatta, hogy mely irányba repüljön, s a kisleány repült, csattogtatta szép sugár szárnyacskáit, hogy csak úgy suhogott bele a levegőé.

Hét nap s hét éjjel folyton repült, akkor aztán fölért a szikla tetejére.

Hát itt, Uram, Jézus, mit talált? Itt bizony egy olyan ragyogó aranypalotát talált, hogy a szeme is káprádzott a szertelen ragyogástól, ő bizony nem kérdé: szabad-e, nem-e, nagy bátran belép a palotába, végigmegy a tenger sok szobán, de ott ugyan egy élő lelket sem talált sehol. Volt minden szobában asztal, ágy, szék, s minden csupa aranyból, ezüstből, aztán kifordult a konyhára, s volt ott főzni-, sütnivaló annyi, hogy a szeme nem tudta belepni.

- Ó, édes jó Istenem, ha itt laknának az én bátyáim! - sóhajtott a kisleány.

De gondolta is, hogy itt laknak bizonyosan, mert megszámolta, s éppen tizenkét szoba volt, minden szobában egy ágy. Hamarosan nekikészülődött, fölvetette a konyhát, pompás vacsorát főzött, tizenkét személyre terített, ki is tálalta, tizenkét tányérba levest meregetett, aztán mind a tizenkét tányérból evett egy keveset.

Várta, várta, sokáig várta a bátyjait, de azok csak nem jöttek, s a kisleány erősen elálmosodott. Sorba nézegette, próbálgatta a tizenkét ágyat, hogy melyikbe feküdjék le, aztán mégiscsak a tizenkettedikben maradt. Abba szépen lefeküdt, s elaludt.

Alighogy elaluvék a kislány, jön haza a tizenkét varjú nagy károgással s szárnycsattogtatással. De bezzeg volt nagy álmélkodás! A híja volt, hogy belepje a csuda. A konyhán valaki süttött-főzött, a szobákat valaki kisöpörte, az ágyakat megvetette, az asztalt megterítette. Azám, evett is mind a tizenkét tányérből, csipegetett a kenyérből.

- Ugyan ki járhatott itt?

Végigrepdesik a szobákat, sorbavizitálják az ágyakat, betekintenek, kukucskálnak az ágyak alá, s hát a tizenkettedik ágyban kit látnak!

- Ez a mi húgocskánk! - károgott egyszerre a tizenkét varjú, s összezsattogtatták a szárnyukat nagy erős örömben.

Abban a szempillantásban fölébredt a kisleány, s hej, édes jó Istenem, volt öröm, de milyen öröm! Nem találták helyüket.

- Ó, lelkem, testvéreim, csak hogy megtaláltalak - örvendezett a kisleány -, jertek haza velem, jertek, ne sirasson többet az édesanyánk!

- Haj - sóhajtott a legidősebb varjú -, most még nem mehetünk veled, míg az átok alól fel nem szabadulunk. Eredj haza te magad, édes húgom, s mondd meg az édesanyánknak, hogy ha a hüvelykujját felhasítja, s kifolyó piros vérével tizenkét inget s gatyát varr nekünk, csak úgy szabadulhatunk fel az átok alól, akkor ismét fiúkká változunk. Mondd meg azt is, hogy amíg varr, senkinek egy szót se szóljon, máskülönben kárba megy keserves-kínos munkája.

De csak egy pillantásig sem volt maradása a kisleánynak: repült haza az édesanyjához, szélnél sebesebben, még a gondolatnál is sebesebben.

Mire hazaért, a szegény özvegyasszony betegre sírt magát, hogy ím elvesztette a leányát is, s magára maradt, mint az útszéli fa.

Na, most egyszerre vége szakadt a betegségnek s nagy szívbeli búbanatnak, ahogy hazajött a kisleány, s elmondta a bátyja üzenetét.

Egyszeriben elévette a szegény asszony, ami vászna volt, szabott tizenkét inget s tizenkét gatyát, aztán felhasította a hüvelykujját, s ahogy folydogált a vér belőle, azonmódúlag húzta a tűbe, meg nem állott a keze, varrott éjjel-nappal. Jöttek hozzá a szomszédasszonyok, kérdezték, vallatták, hogy ugyan mért varr a vérével, mikor erősebb a cérna, de a szegény asszony egy szót sem szólt, míg mind a tizenkét inget s tizenkét gatyát meg nem varrotta. Mikor a tizenkettedik is kész volt, hát - csak hallgassatok ide! - berepült az udvarra nagy szárnycsattogtatással a tizenkét varjú, ott kétszer-háromszor körülrepdestek, s aztán - huss! - be a szobába. Ottan leszállottak a földre, megrázkódtak, s egyszeriben visszaváltoztak fiúknak. Hej, édes Jézusom, sírt a szegény asszony, de most már örömében. Jött az egész falu csudalátni. Aztán egy nap múlva, két nap múlva, visszament a tizenkét fiú az aranypalotába, onnét elhordozták a temérdek sok kincset, mit varjúlétükben gyűjtögettek, hordottak össze. Bezzeg volt ezentúl kenyér, de még kalács is annyi, hogy a kutyanak is kalácsot vetettek.

Aki nem hiszi, járjon utána.

/A csodaszarvas - Magyar mese- és mondavilág I./

A só

Volt egyszer egy öreg király, s annak három szép leánya. A fél lába már koporsóban volt a királynak, szeretne volna mind a három leányát férjhez adni. Hiszen az nem is lett volna nehéz, mert három országa volt, mind a három leányára jutott hát egy-egy ország. Hanem amiképpen nincs három egyforma alma, azonképpen a három ország sem volt egyforma. Azt mondta hát egyszer a király a leányainak, hogy annak adja a legszebbik országát, amelyik őt a legjobban szereti.

Sorba kérdezte a leányokat, kezdette a legidősebbiken:

- Felelj nekem, édes leányom, hogy szeretsz engem?
- Mint a galamb a tiszta búzát - mondá a leány.
- Hát te, édes lányom? - kérdezte a középsőt.
- Én úgy, édesapám, mint forró meleg nyárban a szellőt.
- Na, most téged kérdezek - fordult a legkisebbikhez -, mondjad, hogy szeretsz?

- Úgy, édesapám, ahogy az emberek a sót! - felelt a kicsi királykisasszony.

- Mit beszélsz, te haszontalan lélek - förmedt rá a király -, kitakarodj az udvaromból, de még az országomból is! Ne is lássalak, ha csak ennyire szeretsz!

Hiába sírt, könnyörgött a királykisasszony, hiába magyarázta, hogy az emberek így meg úgy szeretik a sót - nem volt pardon s grácia: világgá kellett, hogy menjen a kicsi királykisasszony. Elindult keserves sírás közt a kicsi királykisasszony, s betévedt egy rengeteg erdőbe. Onnét nem is tudott kivergelődni, szállást vert egy odvas fában, s ki-kijárt az erdőbe, szedett epret, málnát, szedret, mogyorót, s amit csak talált, úgy éldegélt egymagában.

Egyszer, mikor már egy esztendő is eltelt volt, arra vetődött a szomszéd királyfi, s ez megpillantotta a királykisasszonyt a málnabokrok közt. De a királykisasszony is észrevette a királyfit, s nagy ijedten beszaladt a fa odvába.

Utánamegy a királyfi, s beszél:

- Ki van itt?

A királykisasszony meghúzódott az odúban, reszketett, mint a nyárfalevél, s egy szó nem sok, annyit sem szólt.

Újra kérdi a királyfi:

- Hé! Ki van itt? Ember-e vagy ördög? Ha ember: jöjjön ki, ha ördög: menjen a pokol fenekére!

A királykisasszony most sem mert szólani.

Harmadszor is kérdi a királyfi:

- Hé! Ki van itt? Szóljon! Ember-e vagy ördög, mert mindjárt bélövök!

De már erre megijedt szörnyen a királykisasszony, s kibújt a fa odvából nagy szipogva-szepegve. Rongyos, piszkos volt a ruhája, szégyellte magát erősen, s keserves könnyhullatás közt mondta el a királyfinak, hogy ki s mi ő. Megtetszett a királyfinak a királykisasszony, mert akármilyen rongyos volt, akármilyen piszkos volt a ruhája, szép volt, kellemetes volt az arca. Szép gyöngén megfogta a kezét, hazavezette a palotájába, ott felöltöztette drága aranyos, gyémántos ruhába, s két hetet sem várt, de még egyet sem, azt gondolom, hogy még egy napot sem, de talán még egy órát sem: papot hívatott, megesküdtek, s csaptak akkora lakodalmat, hogy no ... ki tudná azt megmondani, hogy mekkorát.

Telt-múlt az idő, a fiatal pár nagy békességben élt, úgy szerették egymást, mint két galamb.

Mondta egyszer a király:

- Na, feleség, én akkor, mikor először megláttalak, nem is igen firtattam, hogy mért kergetett el az apád. Mondd meg nekem a tiszta valóságot!

- Lelkem, uram - mondja a királyné -, én másként most sem mondhatom, mint ahogy akkor mondtam. Azt kérdezte az édesapám, hogy' szeretem őt, s én azt feleltem: mint az emberek a sót.

- Jól van - mondja a király -, majd csinálok én valamit, tudom, visszafordul az édesapád szíve. Hogy s mint fordítja vissza, arról semmit sem szólt a feleségének, hanem csak befordult a másik szobába, levelet írt az öreg királynak, s abban meghívta délebédre. Hát el is ment a levél másnap, s harmadnap jött az öreg király hatlovas hintón. Fölvezette a fiatal király az öreg királyt a palotába, a palotának a legszebb szobájába, ottan már meg volt terítve az asztal két személyre. Leülnek az asztalhoz, hordják az inasok a fáinnál fainabb ételeket, de hogy szavamat össze ne keverjem, a fiatal király megparancsolta volt, hogy az öreg király számára minden ételt külön főzzenek, süssenek, s abba sót ne tegyenek.

No, ez volt csak az ebéd! Megkóstolta az öreg király a levest, merít belőle egy kanállal, kettővel, de le is tette mindjárt a kanalat, nem tudta megenni a levest, olyan sótalan volt. Gondolta magában az öreg király: ebből bizony kifelejtették a sót, de a sóban főttben (főtt marhahús) majd csak lesz. Nem volt abban annyi sem, mint egy mákszem. Hordták a pecsenyéket szép sorjában, de vissza is vihették, mert a vén király csak megnyalintotta, s belé sem harapott, olyan cudar sótalan, ízetlen volt mind a sok drága pecsenye.

De már ezt nem állhatta szó nélkül az öreg király.

- Hallod-e, öcsém, hát miféle szakácsod van néked, hogy só nélkül süt-főz?

- Sóval süt-főz az máskor mindég, felséges bátyámuram, de én azt hallottam, hogy bátyámuram nem szereti a sót, megparancsoltam hát, hogy fejét vétetem, ha egy mákszem sót is tesz az ételekbe.

- No, öcsém, azt ugyancsak rosszul tevéd, mert én erősen szeretem a sót. Kitől hallottad, hogy nem szeretem?

- Én bizony éppen a kigyelmed leányától, felséges bátyámuram - mondá a fiatal király.

Abban a szempillantásban megnyílik az ajtó, belépett a királyné, az öreg király legkisebbik leánya.

Hej, Istenem, örült az öreg király! Mert még akkor megbánta volt szívéből, hogy elkergette a leányát, s azóta ország-világszerte kerestette mindenfelé. Bezzeg, hogy most a legkisebbik leányának adta legnagyobbik országát. A fiatal király mindjárt kezére vette ezt az országot is, s még ma is élnek, ha meg nem haltak.

/Benedek Elek I./

A fekete kisasszony

Egyszer volt, hol nem volt, nem tudom merre volt, de valahol mégis volt, volt egyszer egy király, annak a királynak tizenkét fia. Ez a tizenkét fiú mindig együtt járt, s különösen az erdőben szerettek bódorogni. De akárhányszor mentek az erdőbe, mindig találkoztak egy ősz öregemberrel, aki megállította őket, s mind azt tanácsolta nekik:

- Fiaim, ne járjatok mindig az erdőben, menjetek egy kicsit világot látni!

A fiúk elmondták otthon az édesapjuknak, hogy mit mond nekik mindig az az öregember, de a király nem akarta elengedni őket. Hanem az ősz öregember csak mindig elébük állott, ha más erdőbe mentek is. Ismét csak azt tanácsolta, menjenek el világot látni, mert különben nem lesz jó vége a dolguknak.

Nem tudtak nyugodni az öregembertől. Addig beszéltek hát az apjuknak, míg el nem engedte.

- Hát menjetek Isten hírével, lássatok világot!

Lóra ültek, s mentek világgá. Az első nap egy erdőben esteledtek el, s ott az erdőben találtak egy kastélyt. Nem kérdezték, ki lakik a kastélyban, bementek egyenesen, végimentek a szobákon, hát éppen tizenkét szoba volt, minden szobában egy ágy megvetve. Egy szobában pedig az asztal felterítve éppen tizenkét személyre, s tele volt az asztal mindenféle drága enni-, s innivalóval. Volt a kastély mellett egy istálló is, abban az istállóban éppen tizenkét lónak hely, minden ló számára széna, zab bőven. Bekötötték a lovakat, szénával, zabbal jól ellátták, aztán visszamentek a kastélyba, letelepedtek a terített asztalhoz, ettek-ittak, vígan voltak, mikor aztán elálmosodtak, szépen lefeküdtek.

Éjfélkor a legidősebb királyfi fölébred valami szóra. Hallja, hogy valaki szólítja a nevén:

- János, gyere ki!

Fölkel a királyfi, kimegy az udvarra, s hát ott egy leányt talál, akinek olyan fekete az arca, mint a korom. Mondja a leány:

- Ne ijedj meg tőlem, te királyfi, hogy ilyen csúnya fekete az arcom. Király leánya vagyok, éppen tizenegy testvérem van, mint neked. Egy boszorkány rútitotta el az arcunkat, s megátkozott, hogy addig az arcunk meg se fehéredjék, amíg tizenkét királyfi ebben a kastélyban hét esztendeig, hét hónapig, hét hétig, hét napig, hét óráig itt nem lakik, s ez alatt az idő alatt a kastélyból ki sem mennek, meg sem házasodnak.

A fekete leány többet egy szót sem szólt, eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Mondja reggel János királyfi az öccseinek, hogy mi történt vele az éjjel, de az öccsei azt mondták, hogy ha az a tizenkét leány mind az Isten angyala volna, még akkor sem maradnának ilyen hosszú ideig. Egyszeriben fölnyergeltek, s mentek tovább, csak János maradt ottan a kastélyban. De még ki sem érték az erdőből, elállotta útjokat tizenkét farkas, nem bírták széjjelverni, elkergetni, szégyenszemre vissza kellett, hogy menjenek a kastélyba. Hanem ugyan oda visszamehettek, mert akkor már sem maguknak, sem lovuknak nem volt sem étele, sem itala. Azzal kellett beérni, amit bátyjuk adott a magáéból.

Másnap reggel ismét nekikészültek, legyen égszakadás, földindulás, történjék akármi, ők továbbmennek. De ahogy kimentek a kastélyból, mind a tizenegy fiú kőbálvánnyá változott.

Egyedül maradt János királyfi a kastélyban, élő ember nem volt rajta kívül, de honnét, honnét nem étel-ital volt bőven neki is, a lovának is.

Így telt esztendő esztendő után. Mikor aztán még csak három nap volt hátra, bejött hozzá este a fekete kisasszony, s mondta neki:

- Hallod-e, te János királyfi, ma éjjel eljönnek hozzád az ördögök a tizenegy öcséd képében, hívnak, csalogatnak téged mindenféle szép szavakkal, de te ne is hallgass rájuk! Amikor látják, hogy nem mégy velük, megkínoznak, sanyargatnak mindenféleképpen, de te szenvedd el azt is.

Csakugyan úgy volt, ahogy a fekete kisasszony mondotta. Eljöttek éjjel az ördögök, körülfogták, hívták, csalogatták: gyere velünk, te bolond, ne maradj itt. De János királyfi, egy szó, nem sok, annyit sem szólt. Akkor aztán megharagudtak az ördögök, s úgy megverték, hogy a csontja is ropogott belé.

Reggel eljött a fekete kisasszony, megkente a királyfi testét mindenféle csudaírral, s még hétszerte szebb lett, mint volt annak előtte. Akkor aztán azt mondta János királyfinak:

- Az első próbát szépen kiállottad, János királyfi, hanem ma éjjel még nehezebb próbád lesz. Az ördögök megint eljönnek, apád s anyád képében, megint hívnak, csalogatnak, de te csak ne szólj semmit! Amikor látják, hogy szép szóval semmire sem mennek, megkínoznak, sanyargatnak, kezed-lábad összekötik, kivisznek az udvarra, s felakasztanak. De te még az akasztófa alatt se szólj semmit, gondolj reám, s ne félj semmitől!

Úgy történt minden, ahogy a fekete kisasszony mondta. Eljöttek az ördögök, hívták, csalogatták, megkínozták, fölakasztották, de jött reggel a fekete kisasszony, levágta a kötelet, megkente a János királyfi testét mindenféle csudaírral, s még hétszerte szebb lett, mint volt annak előtte. De a fekete kisasszony arca is félig megfehéredett. Mondta is János királyfinak:

- Nézd meg az arcomat, János királyfi, úgy-e fehéredik? Ha még a harmadik próbát is kiállod, egészen megfehéredik az arcom, akkor aztán kettőnké a világ. Ma este ismét eljönnek az ördögök, mégpedig apád, anyád, testvéreid s mindenféle rokonaid képében, megkínoznak, sanyargatnak, aztán tüzes koporsóba tesznek, porrá égetnek, de te csak gondolj reám, ne félj semmitől!

Éppen úgy történt, ahogy a fekete kisasszony mondotta. Eljöttek az ördögök, hívták, csalogatták: gyere haza, te bolond, ne veszed el az életedet egy fekete arcú leányért, s mikor a szép szó nem fogott rajta, tüzes koporsóba fektették, s porrá égették. Ám jött reggel a királykisasszony, megkente a János királyfi porát, s hát egyszerre csak megelevenedék, az lett, aki volt, de még hétszerte szebb, mint annak előtte.

- Na, János királyfi - mondá a királykisasszony -, most nézd meg az arcomat, fehér-e?

- Fehér - mondá János -, fehérebb a fehér liliomnál.

- Hát te csak menj előre - mondá a lány - a fekete városba, az én városomba, én még itt maradok a testvéreimmel, aztán majd utánad megyünk, hanem jegyezd meg jól előre, hogy az úton majd találkozol egy csudaszép leánnyal, az megszólít téged, hí, csalogat szép szavakkal, hogy menj vele, de te fordulj el tőle, egy szót se szólj, máskülönben az életeddel játszol. Amint továbbbmég, találsz majd egy terített asztalt, lesz azon mindenféle drága étel-ital, de te rá se nézz, hozzá se nyúlj, mert bizony mondom, életeddel játszol.

Azzal elbúcsúztak egymástól, felült János királyfi a lovára, s indult a fekete város felé. Hát csakugyan, amint egy rengeteg erdőbe ér, ott elébe áll egy csudaszép leány, megszólítja:

- Ki vagy te, mi vagy te, te szép dali legény, honnét jössz, merre mégy? Gyere velem!

Mosolygott, nevetett, de János királyfi elfordította a fejét, s szó nélkül továbbment. Még jó hajításnyira sem ment, meglátja a terített asztalt. Egy kicsit éhes is volt, szomjas is volt, de gondolta is magában: ugyan mi az ördög lelheti, ha egy falást lecsippent abból a piros, ropogós cipóból, s megiszik egy csöppet abból a drága jó tokaji borból, mert úgy tudjátok meg, hogy tele volt az asztal tokaji borral s a Jézus tudja, még mi jóféle itallal. Le sem szállt a lováról, csak lenyúlt a cipó után, letört belőle egy darabot, megette, aztán egy üveg tokaji bort egyben kihajtott. No, abban a szempillantásban le is esett a lováról a földre, s olyan mély álomba merült, hogy ágyúszóval sem lehetett volna felkelteni.

Jött nemsokára utána a fekete kisasszony puha bársonyhintón, ott találja János királyfit a földön, költi, szólítgatja, rángatja, de bíz az nem ébredett föl. Akkor elévette az aranypennáját, s a János királyfi kardjának a lapjára ezt írta:

"Ha fölébredsz, menj vissza a kastélyba; az istálló vakablakában találsz egy vasszőget, azt a kardoddal vágd ketté. Erre mind a tizenegy öcséd megelevenedik, hozd el őket is a fekete városba. Útközben a Veres-tenger partjához értek, ottan találtok egy óriást, az általvisz titeket a tengeren, de mikor általvisz, monddad neki, hogy a gyűrűdet beleejtetted a tengerbe, menjen s keresse meg. Mikor aztán megfordul az óriás, taszítsd belé a tengerbe, mert különben szörnyű halálnak halálával pusztít el téged is, a tizenegy öcsédet is. A Veres-tengertől nem messze van a hármás üveghegy, azontúl van a fekete város. A ti lovaitek ezen a hegyen nem tudnak általjönni, de van a hegy aljában egy bakarasnyi ember. Ez megszólít titeket, beszél nektek mindenféle bolondságot, de ti ne szóljatok semmit, erre ő aztán megmérgesedik, s sorban felkap valamennyit, s úgy általdob az üveghegyen, hogy éppen a fekete városban estek le."

Jó sötét este volt, mikor János királyfi felébredt, elolvasta a levelet a vacsoracsillagnál, fölkap a lovára, visszavágtat a kastélyba, szalad az istállóba, ott a vakablakban megtalálja a vasszőget, a kardjával kettévágja, s hát megcsendül-bondul bele az egész udvar, s - mit látnak szemei! - a tizenegy öccse egyszerre megelevenedik, de még a lovak is megelevenedtek.

A királyfik azt hitték, hogy csak egy éje alszanak, semmiképpen sem akarták elhinni, hogy ez az éjszaka tovább tartott hét esztendőnél. Most már a kastélyban az ő részükre is volt étel-ital bőven, azon melegében nagy dáridót csaptak, aztán lóra kaptak, s uccu neki! elvágtattak a fekete város irányában.

Hét nap, hét éjjel mentek, míg a Veres-tenger partjához nem értek. Ott volt az óriás a tenger partján. Fölvette a tizenkét királyfit lovastul, mindenestül. Egybe általvitte a Veres-tengeren, s ott lerázta magáról a legényeket, a lovakat. Hanem János királyfi nem felejtette el, hogy mit írt a fekete kisasszony. Mondja az óriásnak, hogy egy kedves drága gyűrűje beleesett a tengerbe, forduljon meg, s hozza fel a tenger fenekéről.

Megfordul az óriás, János királyfi pedig megtaszítja, s az óriás beleesik a tengerbe. Kiabált, káromkodott az óriás:

- Volt eszed, te kutya, hogy belétaskítottál, mert különben szörnyű halálnak halálával haltatok volna meg mind!

"Azám - gondolta János királyfi -, volt esze a fekete kisasszonynak!" Hirtelen lóra pattantak mind a tizenketten, s vágtattak, mint a sebes szél, de útközben megállapodtak egy kicsi ház előtt, bementek oda, ha kapnának valami enni- s innivalót. Nem volt senki más a házban, csak egy öregasszony, de olyan öreg, hogy az orra a földet verte. Köszönti János királyfi:

- Adjon isten jó estét, öreganyó!

- Szerencséd - mondá az öregasszony -, hogy öreganyónak szólítottál, mert különben vége az életednek.

- Hiszen én kendnek semmit sem vétettem - mondá János királyfi.

- Hát a leányomat ki ölte meg? - kérdezte az öreganyó.

- Én nem, azt tudom - mondá János királyfi -, nem öltem én meg soha senkit az életben.

- Hát tudd meg - mondá az öregasszony -, hogy az a vasszeg, melyet kettévágtál, az én leányom volt. Az varázsolta volt meg azt a tizenkét leányt.

Gondolta magában János királyfi, jó lesz innét továbbmenni. Elbúcsúzott az öregasszonytól, még vigasztalta is:

- Ne búsoljon, öreganyó, mert szeg helyett szeget ad az Isten! - azzal nekivágtattak a hármas üveghegynek.

Bezzeghogy ott volt a bakarasnyi ember, ott ugrált, fickándozott, hadonászott.

- Hé, emberek, hé, kik vagytok, mik vagytok, mit kerestek itt, mi, he?! Ez az én földem, az én országom, nagyapámnak a nagyapja szerezte. Egy tapodtat sem eresztlek tovább.

A királyfik csak kacagtak ezen a pezderkedő kis emberkén, de egy szó nem sok, annyit sem szóltak. De már erre olyan mérges indulatba jött a bakarasnyi ember, hogy ő sem szólt

többet, csak fogta sorba a lovakat, s úgy, ahogy voltak, gazdástul, mindenestül egymás után keresztülhajigálta a hármass üveghegyen. Ott estek le mind a tizenketten a fekete város közepén, s úgy láttam, mint ma, kutya bajuk sem lett.

Mentek tüstént a fekete várba. Kint ült a tornácban a tizenkét leány, várták a tizenkét királyfit. Olyan fehér volt mind a tizenkét leány, mint a fehér liliom, annál is fehérebb.

Összebarátkoztak, összeédesedtek mind a legények, mind a leányok. Hívtak még aznap tizenkét papot, azok szépen összeadták, azután tizenkét cigánybandát, azok húzták, ahogy tudták. Én is nektek mesét mondtam, ahogy tudtam, hogyha jobban tudnám, még tovább mondanám.

/A fekete kisasszony - Magyar mese- és mondavilág II./

A kőtörő

Réges-régen élt egy szegény ember, aki minden áldott nap kijárt a nagy sziklás hegyek közé, ott egy nagy csákánnyal egymás után fejtette ki a hatalmasabbnál hatalmasabb kődarabokat, szállította be a városba az embereknek, hogy építsenek házakat belőle. Nem volt ember a falujában, aki nálánál ügyesebben tudott volna köveket fejteni: szívesen is vették tőle a városiak, s ő úgy-ahogy, szegényesen megélt a mesterségéből.

Hosszú ideig élt így boldogan, sorsával megelégedetten a szegény ember, nem irigyelte mások gazdagságát, eszébe se jutott, hogy az ő élete is folyhatna másként. Élt abban az időben egy szellem a hegyek között, s mit gondolt, mit nem, nem tudom, odatelepedett arra a sziklára, ahol a szegény ember dolgozott serényen, s elkezdett beszélgetni vele.

Összevissza beszélt mindenfélét, hogy alig győzte hallgatni a szegény kőtörő, hogy így s úgy, ő megsegíti varázslattal, s olyan gazdaggá teszi, amilyené csak akarja.

Csóválta az ember a fejét, egy hangot se szólt, nem tetszett neki ez a különös dolog, s otthagytá a szellemet. Ment be a városba, vitt egy csomó követ egy nagy, gazdag embernek, s hát amint ott bemegy a szobába, lát olyan sok szép dolgot, amilyent soha még csak álmában sem látott.

Ettől a perctől fogva olyan nehéznek s szegényesnek tűnt fel a sorsa, hogy örökösen búslakodott, békétlenkedett magában. Egyszer csak felsóhajtott:

- Ó, bárcsak gazdag ember lehetnék, s aludhatnék olyan ágyban, amelynek ezüstös függőnye

van, aranyrojtok lógnak le róla!

Egy hang szólalt meg a feje felett:

- Meghallgattam a kívánságodat, ezentúl gazdag ember leszel!

Nézett a szegény ember mindenfelé, hogy vajon ki szól hozzá, de sehol senkit sem látott.

Gondolta, hogy talán csak képzelődött, fogta a csákányát s indult hazafelé, mert semmi kedve nem volt ma a munkához. Hát amint hazaért, szeme-szája elállott a csodálkozástól: a fakunyhó helyett, amelyben eddig lakott, ragyogó, tündöklő palota állott! Benyt a fényes palotába nagy boldogsággal a szegény ember, hát ott meg olyan ezüstös-aranyos ágy állott, amilyenre vágyakozott. No, a szegény ember rögtön belé is feküdt, jól aludt, s reggelre még azt is elfelejtette, hogy valaha ő valamit dolgozott is.

Henyélt egész nap, sétált le s fel egyik szobából a másikba, nézegetett ki az ablakon, s úgy töltötte el a napját. Erősen unalmas volt biz ez, mert nem tudta, hogy s mint szokták eltölteni az idejüket a gazdag emberek, de segíteni nem tudott rajta.

Egyszer nagy forró, meleg nap volt, sütötte úgy a palotát a nap, hogy majd megsült benne a szegény ember, aztán kidugta a fejét az ablakon, hogy hátha egy kis friss szellőcske fújna arrafelé, s ím, éppen akkor robogott arra a herceg kocsija nagy büszkén, s a herceg feje felett egy aranyos napernyő tartott árnyékot.

- Óh, bár én is herceg lehetnék - sóhajtott fel a kőtörő -, s lenne egy ilyen gyönyörű fogatom meg ilyen aranyos napernyőm!

- Kívánságodat meghallgattam, s teljesítem is - hangzott ismét a hang -, légy ezentúl herceg! Úgy is lett, ahogy a szellem akarta: herceg lett a szegény kőtörőből, skarlátpiros ruhás, aranyujtásos szolgák állottak sorfalat előtte, s mikor gyönyörű fogatával s az arany napernyővel kocsizni indult, a nép csak úgy tolongott utána, hogy megbámulja a gazdagságát.

Büszke is volt a kőtörő hercegségére, de amint így kocsikázott keresztül-kasul a városon egész nap, hiába tartotta maga fölé az aranyos napernyőt, mégiscsak keresztültörtek azon is a napsugarak, s napról napra feketébb lett az arca. Mérgelődött erősen a szegény ember, hogy a nap mégiscsak nagyobb úr őnála, s így sóhajtott fel:

- A nap mégiscsak hatalmasabb, mint én, ó bárcsak én is az lehetnék!

A hegy szelleme ismét megszólalt a feje felett:

- Meghallgattam a kívánságodat, te léssz ezután a nap!

Úgy is lett, s a kőtörő boldogan küldte le égető sugarait a földre, perzselte ki hatalmas forróságával a zöld fűvet, megrepesztette a földet, feketére sütötte a hercegek s a szegény emberek arcát. Boldog volt, mert úgy érezte, hogy most már igazán ő a leghatalmasabb a világon.

De egyszerre csak egy felhő közeledett hozzá, eléje húzódott, s ő nem látott többé semmit, nem küldhette le sugarait a földre.

- Hát ez a rongyos felhő hatalmasabb, mint én? - kiáltott fel dühösen. Nos akkor felhő akarok lenni!

- Kívánságodat teljesítem - hangzott ismét a szellem hangja.

Rögtön felhővé változott a kőtörő, s ezentúl ott lebegett a nap és a föld között. Öntötte a vizet magából, s boldogan látta, hogy a hatalma mekkora: hogy a földön ismét virágzik és zöldellik minden a nagy forróság után. Öntötte, öntötte a vizet napokon, heteken át, a patakok kiáradtak a medrükből, elöntötték a vetéseket, elvitték a falvakat, s a felhő boldogan látta, hogy az ő hatalma elől semmi sem menekül meg. De egyszerre csak a sziklára pillantott, amelyen azelőtt oly szorgalmasan dolgozott, az állott szilárdan, megingathatatlanul magában.

Csodálkozva kiáltott fel a felhő:

- Hát a szikla erősebb, mint én? Ó, bárcsak azzá lehetnék!

Ismét hallatszott a szikla szellemének szava:

- Teljesítem kívánságodat, légy szikla!

Boldog volt most a szegény ember, nap sütése, eső esése őt nem zavarhatta, úgy érezte, hogy most igazán ő a leghatalmasabb a világon.

Ám egy reggelen nagy ütésekkel érzett a fején: odapillantott, hát egy ember vágja a követ a csákányával, s szakadnak le egymás után a kődarabok. Roppant félelem reszketett át minden részén, s szomorúan mondta:

- Hát egy földi emberke hatalmasabb lehet, mint én? Ó, bárcsak még egyszer én is az lehetnék!

- Légy hát emberré, ha úgy kívánod! - szólt ismét a szikla szelleme.

Azzá is lett egy szempillantás alatt, s boldogan kezdte ismét fejteni a köveket a szikláról. Soha többé nem gondolt arra, hogy hatalmasabb legyen annál, ami: szorgalmasan dolgozott, kemény ágyon aludt, fakunyhóban lakott, s mégis elégedett, boldog volt mindig. Sokszor hallgatózott azután is, hogy vajon nem szólítja-e meg ismét a szikla szelleme, de soha-soha nem hallotta többé a hangját.

/A kőtörő - japán mese/

A bölcs bagoly

Volt egyszer egy madár-kán, akinek dühös, hatalmaskodó felesége volt. Amit egyszer a fejébe vett, azt meg is tette, s férjét, a kánt, úgy a markában tartotta, hogy meg sem mert mukkanni. A kánné egyszer elgondolta magában, hogy megpróbálja, milyen az a madárhús? A kán meg is parancsolta, hogy teljesítsék az asszony szeszélyei. Kipróbált már mindenféle madárhúst az asszony, de még mindig nem volt neki elég:

– Meg akarom most próbálni a fülesbagoly húsát – mondta az urának.

A kán egy sebes szárnyú vércsét küldött a bagolyért. Az felkutatta a fülesbaglyot, s átadta neki a kán üzenetét:

– A kán kéret sürgősen magához. A kánné fejébe vette, hogy megpróbálja, milyen a húso.

A fülesbagoly igen nyugtalan lett ettől a hírtől s azt válaszolta:

– Nappal nem tudok repülni, nem látok. Eredj vissza, s éjszaka majd elmegyek magam a kánhoz.

A vércse elsuhogott, s átadta a kánnak a bagoly üzenetét. Elmúlt a nap, eltelt az éjszaka, de a bagolynak se híre, se hamva. A kánnét meg eszi a méreg s vagdalja csőrével az urát:

– Miféle kán vagy te, hogy még a bagoly sem hajt a szavadra? Mikor kóstolhatom már meg a húsát?

– Hamarosan, hamarosan – biztatja a kán. – Mindjárt leszáll az éjszaka, s iderepül a bagoly.

Jött is az éjszaka, meg el is múlt, de a bagoly nincs, nincs. A kánnéknál nagy a kavarodás. A madár szolgasereg csipog, mindegyik fél a mérges kánné szeme elé kerülni – még utóbb agyonvágja valamelyiküket csőrével egy gonosz pillanatában.

Végül a harmadik éjszaka fogytán megjelent a kán előtt a bagoly. Kérdi tőle a dühös kán:

– Miért késlekedtél, te düledt szemű, mikor hivattalak?

– Első éjjel belekerültem egy nagy sokadalomba. Ezért maradtam el, kán – felelte nyugodtan a bagoly.

– No, és mi volt ott, mesélj – kíváncsiskodott a kán.

– Azon vitatkoztunk, milyen fa van több: kidőlt vagy álló?

– No, és milyen fa van több? – kérdezte tovább a kán.

– Kidőlt fa van több, kánom.

– És miért van több?

– Azért, mert sok fát eldönt a szél is, s azok mind kidőltnek számítanak.

– No, rendben van, de hol voltál a második éjszaka? – kérdi újra a kán a baglyot.

– Akkor is egy nagy gyűlésen voltam.

– És ott miről vitatkoztatok? – faggatta a kán.

– Ott meg azon egyezkedtünk, mi van több egy évben: nappal vagy éjszaka? S úgy döntöttünk, hogy éjszaka több van egy esztendőben, mint nappal.

– Hogyhogy?

– Hát úgy, hogy borús időben sem látni a napot, s az ilyen nappalok is éjszakának vehetők, kánom.

– No, jól van, de hol voltál ma éjszaka?

– Már itt jártam közel az aalodnál, de itt ismét visszatartottak egy gyülekezésben.

– És ott miről tárgyaltatok?

– Azon vitatkoztunk, melyik több a földön: a nő vagy a férfi. S úgy találtuk, hogy több a nő, mint a férfi.

– Miért volnának az asszonyok többen? – ámult-bámult a kán.

– Azért, mert azok a férfiak, akiknek a feleségük parancsol, szintén az asszonyok közé számítanak. Azért van több nő, mint férfi.

– És ez áll a kánokra is?

– Áll bizony, kánom – felelte jámboran a bagoly, s alázatossága jeléül még meredt szemét is lehunyta.

Szuszogott a kán, gondolkodóba esett:

– Kár volt nekem a feleségemre hallgatnom, és kipusztítanom annyi madarat. Engem is asszonyszámba vesznek majd emiatt. Milyen nagy szégyen lesz ez a madarak előtt.

Ettől kezdve megtiltotta feleségének a kár, hogy pusztítsa a madarakat. A madarak pedig megőrültek, s dicsérték az okos fülesbaglyot.

/Szamárfulű kán: tuvai népmesék/

A pók, a dinnye meg a szél

Egyszer egy ember magocskát lelt a bokor alatt. Nem ismerte sem a magot, sem a növényt. Fogta hát a magot, hazavitte, elültette. A mag egy idő múlva kicsírázott, a csíra növekedésnek indult, az ember meg időről időre megszemlélte a növényét.

Egy napon a pók is odabaktatott, és megszemlélte a növényt. Valami kerek golyóbist termett a növény: dinnyét. A pók megkopogtatta a golyóbist, s közben rányomta a fülét.

– Ez a dinnye még éretlen – mondta, és elment. Aztán jött az ember, megszemlélte a növényt, s elment. Jött megint a pók, megkopogtatta a dinnyét, a fejét csóválta:

– Ez a dinnye még éretlen.

S így ment a dolog: hol az ember jött, hol a pók, és megkopogtatta a dinnyét.

Egyszer aztán megint a pók jött. Kopogtatott, de a dinnye hallgatott, akár a sült hal. Hanem egyszer csak fölemelkedett, aztán lecsapta magát, egyenesen a pókra, hogy agyonnyomja. A pók azonban az utolsó pillanatban kitért előle, s hanyatt-homlok a bokrok alá menekült, és elbújt.

Az egyik bokor alatt egy kis antilop ült.

– Hova, hova olyan sebesen? – kérdezte a póktól.

– Futok a dinnye elől, a dinnye meg utánam – lihegte a pók.

– Hazudol – mondta az antilop.

– Nem hazudom – felelte a pók. – Így igaz, ahogy mondom. Szaladok, mert kerget a dinnye.

– Maradj itt – mondta az antilop. – Majd én megvédelek. Erősebb vagyok dinnyénél.

A pók lekuporodott az antilop mellé, és azt mondta:

– No jó.

Kisvártatva érzik, hogy fúj a szél.

– Hát ez meg mi? – kérdezte az antilop.

– Ez a dinnye szele – mondta a pók.
– Akkor fuss, fuss! – kiáltotta az antilop – mert ez olyan erős, hogy nem bírlak megvédeni tőle!

A pók nyakába kapta a lábát, és loholt tovább. Futtában találkozott a zebrával.

– Hova, hova olyan sebesen? – kérdezte a zebra.
– Futok a dinnye elől, a dinnye meg utánam.
– Hazudol.
– Nem hazudom. Így igaz, ahogy mondom. Szaladok, mert kerget a dinnye.
– Maradj itt, majd én megvédelek. Erősebb vagyok a dinnyénél.
– No jó – mondta a pók, és meghúzódott a zebra mellett.

Kisvártatva megcsapja őket a szél.

– Hát ez meg mi? – kérdezte a zebra.
– Ez a dinnye szele
– Akkor fuss, fuss! – kiáltotta a zebra – mert ez olyan erős, hogy még én se bírlak megvédeni tőle!

A pók nyakába kapta a lábát, és loholt tovább. Futtában találkozott a bivallyal.

– Hova, hova olyan sebesen? – kérdezte a bivaly.
– Futok a dinnye elől, a dinnye meg utánam.
– Hazudol.
– Nem hazudom. Így igaz, ahogy mondom. Szaladok, mert kerget a dinnye.
– Maradj itt, majd én megvédelek. Erősebb vagyok a dinnyénél.
– No jó – mondta a pók, és a bivaly hasa alá bújt.

Kisvártatva megcsapja őket a szél.

– Hát ez meg mi? – kérdezte a bivaly.
– Ez a dinnye szele.
– Akkor fuss, fuss! – kiáltotta a bivaly – mert ez olyan erős, hogy még én sem bírlak megvédeni tőle!

A pók a nyakába kapta a lábát, és loholt tovább. Futtában találkozott az elefánttal.

– Hova, hova olyan sebesen? – kérdezte az elefánt.
– Futok a dinnye elől, a dinnye meg utánam.
– Hazudol.
– Nem hazudom. Így igaz, ahogy mondom. Szaladok, mert kerget a dinnye.

– Maradj itt, majd én megvédelek. Erősebb vagyok a dinnyénél.

– No jó – mondta a pók, és azzal megbújt az elefánt lába tövében.

Kisvártatva szelet éreznek.

– Hát ez meg mi? – kérdezte az elefánt.

– Ez a dinnye szele.

– Annyi baj legyen – mondta az elefánt, és jól megvetette a lábát.

Hanem a szél egyre erősebb lett, ingatta az elefántot, úgyhogy már-már eldőlt.

– Fuss, fuss! – kiáltotta az elefánt – mert ez olyan erős, hogy még én sem bírlak megvédeni tőle!

Futott, futott a pók, futtában találkozott a parányi ullabella madárral.

– Hova, hova olyan sebesen? – kérdezte a madárka.

– Mi közöd hozzá! – lihegte a pók, és továbbszaladt.

– Miért vagy ilyen goromba velem? – kérdezte az ullabella madár. – Nem tudod, hogy énvelem még hatalmas vadak is barátságosan beszélnek?

– Akármilyen hatalmas barátaid vannak – mondta a pók –, rajtam te sem tudsz segíteni. Ha az elefánt nem védett meg, hogyan védenél meg te a dinnyétől?

– Mitől?

– A dinnyétől! – mondta dühösen a pók. – Annak a szele még a bivalyt meg az elefántot is elfújja.

– Bújj csak a szárnyam alá, a többivel ne törődjél – mondta az ullabella madár. – Hátha én meg bírlak védeni.

A pók gyorsan bebújt az ullabella szárnya alá.

Kisvártatva jön a szél.

– Hát ez meg mi? – kérdezte az ullabella.

– Ez a dinnye szele! – suttogta rémülten a pók.

– No akkor csak kapaszkodjál jó erősen – mondta a madár.

Jött nagy dérrel-dúrral a dinnye, fújt, fuvallott a levegőben. Meglátta a dinnye az ullabellát, rá akart rontani. Csakhogy az ullabella az utolsó pillanatban kitért előle, mert az olyan madár, hogy ha kövel hajigálják is, éppen csak egy kicsit odébb repül, ahelyett, hogy elmenekülne.

A dinnye mérgében még jobban fújt, földuzzaszkodott, lezúdult a madárkára. De az ullabella az utolsó pillanatban odébb röppent egy-két arasznyit. A dinnye meg lecsapódott a földre, nem

is föld volt az, hanem szúrós, kemény szikla: azon egyszeriben szétloccsant, s ahány mag volt benne, annyifelé fröccsent.

Így került az emberekhez a dinnye meg a szél. Mert a szél azelőtt benne volt a dinnyében, melyet a pók napról napra megkopogtatott, hogy elég érett-e már.

/A csillagok szíve: Afrikai mesék/